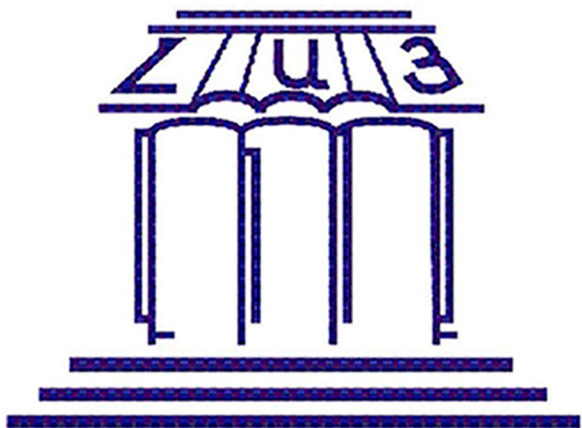

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
նչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

- 319 -

Պ Ա Յ Ք Ա Ր
ՅԵՐԵՔ ՀԱԶԱՐԻ ՀԱՄԱՐ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՐԿԿՈՄԲՆԱՇԻՆԱՐ ՀՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԼԶՈՒԹԱՆ

**ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՄԱՆ
ՆՇԱՆԱԲԱՆՈՎ**

**«ՄԵԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՅԵՐԿՈՐԴ ՇՆԳԱՍ-
ՅԱԿԸ ՊԵՏՔ Ե ՎԵՐԱԾԻ ՎՈՂՋ ԱՐԱՐՍՏՅԱՆ
ԴԱՇՏԸ ԿՈՆՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ՅԵՎ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ
ՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ԲԱՄԲԱԿԻ ՅԵՎ ԱՅԳԵԳՈՐԾՈՒ-
ՔՅԱՆ ԾԱՂԿԱԾ ՄԻ ՅԵՐԿԻՐ»:** (Ա. ԽԱՆՋՅԱՆ)

Գեոհրաֆ. տպարան
Հրատարակ. № 2076
Քլավկա 7612(Ը)
Պատվեր 1685
Տիբատ 1590

Դեռ 1921 թ. ընկեր Լենինը Անդրկովկասի բայլչեիկներին գրած
էր նամակում վուջ կուսակցական կազմակերպութիւնների ուշադրու-
թիւնը կենտրոնացնելով Անդրկովկասի ելեկտրիֆիկացիայի ու վոռոգ-
ման աշխատանքների վրա, ընդգծեց, վոր վոռոգումը «կվերստեղծի
յերկիրը, կվերածնի նրան, կքաղի անցյալը, կամբացնի անցումը դե-
պի սոցիալիզմ»:

Նույն խնդրի վրա կանգ առնելով Համ.Կոմ(բ) Կուսի Կենտկոմը
1931 թ. հոկտեմբերի 31-ի իր պատմական վորոշման (Անդրկովկասի
կուս. կազմակերպութիւնների աշխատանքների վերաբերյալ) մեջ
նշում է, վոր «Կենտրոնական խնդիրը, վարից կախված է Անդրկովկա-
սի գյուղատնտեսական տեխնիկական վերակառուցման հաջողութիւնը,
ջրային տնտեսութեան վնասկան վերակառուցումն է, տնտեսութեան,
վորը դարձել է նեղ տեղ գյուղատնտեսութեան վերելքի գարծում»:

Կյանքում կենսագործելով Լենինի կարևորագույն պատգամներից
մեկը, Խորհրդային Հայաստանի աշխատավորութիւնը Կոմունիստա-
կան կուսակցութեան ղեկավարութեամբ անջրդի հողերի վոռոգման ու
ջրային շինարարութեան գործում ձեռք է բերել խոշոր նվաճումներ,
ինչպիսիք են Շիր-ջրանցքը, Այդր-լնի ոգտագործումը, կարնեվանի
ջրանցքը, Փոփր-Սարդարաբադի ջրանցքը և այլն:

Խորհրդային Հայաստանի վոռոգման համար այսօր խոշոր տնտե-
սական և քաղաքական նշանակութիւն ունեցող մի գործ է հանդիսա-
նում նաև Ղոբրի վոռոգման աշխատանքները:

Ըստ նախնական պլանի, այս տարի, Ղոբրի վոռոգման շինարարու-
թեան պլանը կատարելով, մենք մեր յերկիրը պետք է հարստացնենք
10,000 հեկտար նոր պիտանի հողով, վորը դարերի ընթացքում մնացել
է անողտադործելի, և այդ 10,000 հեկտարը գլխավորապես ոգտագործ-
վելու յե կուլտուրական (բամբակ, ալի, ծխախոտ) բույսերի հա-

մար: Սակայն անցյալ տարվա կատարված աշխատանքներից պարզվեց, վոր առկա տեխնիկական հնարավորություններով սահմանված ժամ-կետին անհնար է 10,000 հեկտարի վոտոգման շինարարության պլանը կատարել, վորի պատճառով 10,000-ի պլանը այս տարի էջեցվեց 3000-ի:

Վերջին շրջանում շինարարության տեմպերի թուլացումը վորոչ կասկածներ առաջ բերեց պլանների կատարման վերաբերյալ:

Յենեկով զբանից, Հայկոմկուսի Կենտկոմի բյուրոն ապրիլի 29-ին քննության առնելով Ղուերի շինարարության խնդիրը, ընդունեց մի շարք մարտական վորոշումներ, վորոնց ոյալ կենսագործումով հնարավոր է հաղթահարել դժվարությունները, կատարել վոտոգման շինարարու-թյան պլաններն ու 3000 հեկտարը մինչև հունիսի 20-ը ապահովել ջրով:

Մարտական շտաբի այդ վորոշումը մեր վողջ կուսակցական, խոր-հրդային, պրոֆեսիոնալ ու կոոպերատիվ կազմակերպությունների ու-շաղրուկները բեկեռեց այդ խնդրի շուրջը և խոշոր խանդավառությոն տալացրեց բանվորական լայն մասսաների մեջ, վորոնք հերոսաբաբ լծված էին Ղուերի շինարարության պլանների կատարման գործին:

Ինչպես Կենտրոնական Կոմիտեյի, այնպես ել մեր կուս., պրոֆսիո-թենական մյուս վերադաս որդանների վորոշումների մասսայականացու-ցումը պահանջեց մի վորքերի բրոշյուրով հրատարակել այդ վորոշում-ները, և այդ դարձնել յուրաքանչյուր բանվորի, ճարտարապետի ու տեխնիկի սեփականություն:

Սակայն մեր կուսակցական, կոմյերիտական ընկերները, հարիա-ծային կառուցողներն ու ճարտարապետ տեխնիկները չպետք է միայն սահմանափակվեն այս վորոշումների մասսայականացումով, նրանք բացի մասսայականացումից պետք է նաև վճռականորեն պայքարեն կյանքում կենսագործելու մարտական այս վորոշումները:

Յուրաքանչյուր կառուցողի, ճարտարապետի, տեխնիկի համաբ պետք է պարզ լինի, վոր յեթ մեմ հկարողանամ մինչև հունիսի 20-ը ապահովել 3000 հեկտարը ջրով, այդ նշանակում է, վոր մեմ մեկ տարի ևս անոգտագործելի մեռած վիճակում պետք է քաղմեմ ոյն 9-10 մի-լիոն ուրիլին, վոր մինչև այսոր ներդրել ենք Ղուերի վոտոգման շինա-րարության վրա:

Մնուշտ կուս. և պրոֆեսիոնալ վերադաս որդանների վորո-շումների լրիվ կենսագործումը պահանջում է շինարարության պլան-ների լրիվ կատարում, պահանջում է պայքարել ամեն գույնի ոպոր-տունիստական տրամադրությունների դեմ, վորոնք մի շարք «որյեկ-տիվ» պատճառներով, («շինանյութ չկա, բանութով ապահովված չենք» և այլն) փորձում են ձգձգել ժամկետը:

Տեղի կազմակերպությունների խնդիրն է լինելու նոր խանդավա-ռություն, սոցիցման ու հարվածայնության նոր ալիք տալ բերել վողջ բանվորության մեջ և վողքի հանել նրանց՝ 3000 հեկտարին ջուր հասցնելու համար, վորովհետև այդ պլանի ժամանակին կատարումից է կախված մեր վոտոգման հետագա ու հատկապես յերկրորդ հնգամ-յակի հսկայական աշխատանքների հաջողությունը:

Աշխատանքներ, վորոնց կատարումով մենք պետք է ծաղկեցենք գարերի ընթացքում ամայի մնացած Ղուերը:

Ղուերի Ջրակցի ԿԱՌՈՒՅՄԱՆ ԸՆԹԱՅԻ ՄԱՍԻՆ

24 (F) Կ ԿԵՆՏԿՈՍԻ ԲՅՈՒՐՈՅԻ ԱՊՐԻԼԻ 19-Ի ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Հի(բ)Կ Կենտկոմը՝ մատնանշում է, վոր Ղուերի ջրանցքի կառուցման տեմպը դեռևս վտանգ է սպառնում, վոր առանց վոտոգման կմնան Ղա-մարվի շրջանի 3000 հեկտար բամբակի արտերը:

Կենտկոմը դանում է, վոր կառուցումը ժամանակին ավարտելու և բամբակի ցանքերը վոտոգելու համար ջուր քաղելու բոլոր անհրա-ժեշտ պայմանները կան: Մատնանշելով մի շարք թերություններ և անկանոնություններ Հայքանտեսության և Ղուերի ջրանցքի շինարա-րության վարչության աշխատանքում (դիմադրիություն դյուկերի կա-ռուցման մեջ, քարային աշխատանքները չծավալելը և այլն), ինչպես և շինարարության կուսըլիների ու պրոֆ. որդանների թույլ աշխա-տանքը, Կենտկոմն առաջարկում է վերացնել այդ անկարգություննե-րը, բայլչեիկյան հակահարված տալ թերահավատության այն տրա-մադրություններին, թե ջրանցքի կառուցումը հնարավոր չէ ավարտել սահմանված ժամկետին և մորելիդացիայի յենթարկելով բոլոր ուժերն ու միջոցները, բարձրացնել աշխատանքի տեմպը, վորպեսպի հնարավոր լինի ամենաուշը մինչև հունիսի 20-ը ջուր թողնել ջրանցքով:

Կենտկոմը վորոշում է. —

1. Ղուերի ջրանցքի կառուցման բոլոր աշխատանքներն ավարտելու համար վերջնական ժամկետը սահմանել 1932 թ. ապրիլի 20-ը:

2. Պարտավորեցնել Ղուերի ջրանցքի վարչությանը, կուսակցական և արհմիութենական կազմակերպություններին՝ յերկու որվա մեջ վրճ-ուական բեկում ստեղծել շինարարության ու աշխատանքի կազմակերպ-ման մեջ և զարգացնել այնպիսի տեմպ, վոր ապահովվի կառուցման ա-վարտումը մինչև 1932 թ. հունիսի 20-ը:

3. Պարտավորեցնել Հի(բ)Կ-ի Յերեվանի կոմիտեյին և ՀԼԿՑԵՄ-ի Յերեվանի կոմիտեյին՝ 3 որում մորելիդացիայի յենթարկել կուսակ-ցության 50 անդամ և 100 կոմյերիտական՝ շինարարության մեջ աշ-խատելու և նրա բանվորների մեջ կատարվող կուսակցական մասսա-կան աշխատանքն ուժեղացնելու համար:

4. Ղուերի ջրանցքի կառուցումը համարել դերհարվածային: Պար-տավորեցնել կուսակցական, խորհրդային և հասարակական բոլոր կազ-մակերպություններին՝ իրական ոժանդակություն ցույց տալ Կենտկոմի ու Ժողկոմխորհի հատուկ լիազորին և Ղուերի ջրանցքի կառուցման վարչությանը:

11-26558 9/1

5. Հայըրոստեսութեան պետ ընկ. Այվազյանին յերկու ամսով ազատել բոլոր աշխատանքներից և հանձնել նրան ջրանցքի կառուցման անմիջական ղեկավարութիւնը, անձնական պատասխանատվութիւն դնել նրա վրա՝ աշխատանքի կազմակերպման, ժամկետերի ու վորակի բնադրութեամբ:

6. Ղոբրի շինարարութեան պետ ընկ. Մելիքյանին յերկու ամսով ազատել բոլոր աշխատանքներից և անձնական պատասխանատվութիւն դնել նրա վրա՝ № 1 դուրակների կառուցումը սահմանված ժամկետին ավարտելու համար:

7. Պարտավորեցնել Ժողկոմխորհի նախագահի տեղակալ ընկ. Յերգնիյանին՝ ճարել 21 վազոն շինարարական և 3 որում փոխարինարար հանձնել շինարարութեանը:

8. Պարտավորեցնել Աշխատկոմատին և Հայըրոստեսութեանը՝ 3 որում մորիլիդայիայի յենթարկել 30 քարտաշ և 5 որում հավաքագրել 800 սևագործ բանվոր Ղոբրի համար:

9. Մատթողկոմ՝ ընկ. Լ. Ղազարյանի վրա անձնական պատասխանատվութիւն դնել № 1 ցուցակի նորմաներով ժամանակին համապատասխան սննդամթերքի ֆոնդեր բաց թողնելու համար:

10. Պարտավորեցնել Հայկոտպի Վարչութեան նախագահ ընկ. Պապոն Մկրտչյանին, անձնական պատասխանատվութիւն դնելով նրա վրա՝ 3 որում վճռական բեկում ստեղծել Ղոբրի բանվորների սպրանքավորման և սննդի բարելավման ասպարիզում:

11. Զրանցքը նշանակված ժամկետին ավարտելու համար Կենտկոմի և Ժողկոմխորհի հատուկ լիազոր նշանակել Ժողկոմխորհի նախագահի տեղակալ ընկ. Կուրսեյին, վերապահելով նրան արտակարգ լիազորութիւններ շինարարութեան ասպարիզում:

Խստիվ պարտավորեցնել բոլոր հիմնարկներին և կազմակերպութիւններին՝ ամենաուշը 2 ժամում կատարել ըստ ելութեան հատուկ լիազորի բոլոր կարողադրութիւնները:

12. Կենտկոմում 10 որը մի անգամ ղեկուցումներ լսել շինարարութեան ընթացքի մասին:

ՅԵՐԿՈՄԻ ԲՅՈՒՐՈՅԻ ՄԱՐՏԻ 9-Ի ՎՈՐՈՇՈՒՄՅ ՂՈԵՐԻ 3-ՐԴ ԴԻՍԱՆՑԻԱՅԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. Յերկոմի բյուրոն նշում է, վոր Ղոբրի 3-րդ դիտանցիայում շինարարութեան գծով աչքի յեն ընկնում վորոշ նախաձեռնութեանները, ամենորոշապալանները հասցվում են միևնույն ատանձին բրիգադ և բանվոր, իսկ կատարած աշխատանքի կանոնավոր հաշվառման հետևանքով իր ժամանակին պլանների ղեկավարին կատարողականը հասցվում է բանվորների:

Դժամաքներն ապահովված են նախադներով, կատարված է բանույի հովաքագրման պլանը, զգալի աշխատանք է կատարված դիմադրելութեան և աշխատավարձի «ձախ» հավասարեցման վերացման ուղղութեամբ, ամեն մի բրիգադան ամրացվում է վորոշ աշխատանքի. մտցրված է հասարակ և պրոգրեսիվ դործարարային աշխատանք, սևագործ բանվորներից պատրաստվել են միջին վորակյալ կադրեր (տանապետներ, մեքենավարներ), լրիվ կատարված է ավադի պատրաստման պլանը և այլն:

2. Ձեռյած դրան, Ղոբրի 3-րդ դիտանցիայի պլանները հունվար և փետրվար ամիսներում թերակատարվել են:

3. Յերկոմի բյուրոն նշում է, վոր պլանների թերակատարման հիմնական պատճառներն են՝

ա) Հովաքագրված բանվորներին ընդդրկելու ուղղութեամբ անհրաժեշտ նախապատրաստական աշխատանք չտանելու հետևանքով քանկութեան ուժի անացիոնալ ոգտագործումը, վորի պատճառով աշխատանքի արտադրողականութիւնը դեռևս՝ աներածնշտ բարձրութեան չի հասել:

բ) Աշխատանքի հերթականութիւնը բաշխվում է անուցիոնալ կերպով:

գ) 3-րդ դիտանցիան ապահովված չի անհրաժեշտ ինժեներ-տեխնիկական և հաշվային պրոստնարով:

դ) 3-րդ դիտանցիայի շինարարութիւնը դեռևս բավարար չափով մեխանիզացիայի չի յենթարկված, իսկ եքսկավատորի ոգտագործումը անբավարար է (եքսկավատորի վորակը ցածր է):

յե) Բացի եքսկավատորից, դիտանցիայի մյուս ցեխերը, որչեկունքը և բրիգադները չեն անցել իրական տնտեսաշարկի:

զ) Խճի պատրաստման պլանը թերակատարվել է, վորը անգրադարձել է մյուս որչեկունքի պլանների վրա:

ե) Կոնսերվի, «Արարատ» դործարանի, 2-րդ Յերգեսի, Զինմասերի, Խճ. վարչութեան, Զորադյուղի բնակիչների և Նորադավթի առվի կողմից հարուցված արգելքները:

ը) Շինանյութերի և դործիքների մատակարարման պլանների թերակատարումը:

4. Յերկոմի բյուրոն մատնանշում է, վոր Ղոբրի 3-րդ դիտանցիայի կուս., պրոֆ, ԼԿՅԵՄ կազմակերպութիւնները և վարչութիւնը բանվորների մեջ տարվող կուս. մասսայական աշխատանքը թողել են ոգորտունիստական ինֆլանսի, վորի հետևանքով բանվորների մեջ զգալի չափով տարածված են թղթախաղը, հարբեցողութիւնը, հայհոյանքը, իսկ շինարարութեան մեջ սողոսկած հակահեղափոխական դաշնակց-կուլակային տարրերը հնարավորութիւն են ստացել բանվորների հետամտաց շերտերում իրենց հակահեղափոխական աշխատանքը ծալա-

լել (հակահեղափոխական հոգովածներ պատի լրագրին տալը և այլն) :

5. Չնայած կուլտուրական ուժերի գոյությանը, բանվորներին մեջ կուլտ կրթական աշխատանքները չափազանց թույլ են տարված : Գործողները փակված են . չինարարության վրա ստացվող 400 որինակից ավելի դանազան թերթերը իրենց նպատակին չեն ծառայում , (գործածվում են իբրև ծխախոտի թուղթ և կոչիկի մեջ են դրվում) :

Պատի թերթն իր կոչման բարձրության վրա չի դրված : Ռադիո-բարձրախոսներ չկան բարակներում :

6. Կոմունիստները ու կոմյերիտականները գիշերները բարակներում վոչ մի քաղաքական մասնայական աշխատանք չեն տանում . ընդհակառակն նրանցից մի քանիսը անպատիժ կերպով մասնակցում են թղթախաղին , հարբեցողությամբ են դրադրվում և այլն :

7. Անմխիթար և սանիտարական դրությունը բարակներում և ճաշարանում :

8. Վոչ մի պայքար չի տարվում բանվորներին մեջ նկատվող պոկո-դական տրամադրությունների և աշխանդկացիալինարության դեմ :

9. Ղուերի բանկոպի վարչությունն անհրաժեշտ ուղղություն չի դարձնում ճաշի և հացի վորակի և ճաշարանի սանիտարական դրության վրա :

10. Ղուերի 3-րդ գիտատնցիայի կազմակերպությունները ընդգրկելով միայն աշխատանքի տեխնիկական կողմը , անուղղության են մատնել թե ինչպես են կատարվել չինարարության պլանները , ինչպես են պայքարել դասակարգային թշնամին և նրա գործակալները՝ պլանների կատարումը ձախողելու համար և ընդհանրապես քաղաքական ինչպիսի պայմաններում և ձևեր բերվել յուրաքանչյուր խորանարդ մետր հողային աշխատանք :

3-րդ գիտատնցիայի պլանների կատարումը նշանակված ժամկետին՝ 1932 թվին հունիսի մեկին ավարտելու համար , Յերկոմի բյուրոն վորոշում ե՝

1. Առաջարկել Գաղխորհրդի կոմիտեի անդամներին՝ տաս որվա ընթացքում տեղափոխել բոլոր այն քաղաքացիներին , վորոնց բնակարանները չինարարության պատճառով քանդվելու յենթակա յեն :

3-րդ գիտատնցիայի պլանների կատարումը նշանակված ժամկետներին և խնդրային վարչությանը Ղուերի վարչության հետ համաձայնության դալ և վոչ մի արգելք չհանդիսանալ Ղուերի չինարարությանը :

3. Խնդրել Կենտկոմին՝ հատուկ քննության առնել Ղուերի չինարարությանը արվող չինանյութերի և գործիքների մատակարարման հարցը և պարտավորեցնել համապատասխան որդաններին ճշտվ կատարելու իրենց պարտավորությունները—անտառանյութ , ցեմենտ , յերկաթենդեն , արտ-հագրեստ և այլն , մատակարարելու ուղղությամբ :

4. Խնդրել Ժ. Կ. Խին՝ Ղուերի վարչությանը տրամադրել անհրա-

ժեշտ քանակությամբ վազոններ Եջմիածնի հանքերից խիճ և ափաղ ֆոխադրելու համար . խիճ տեղում խիճ պատրաստելու համար՝ 2 հոտ քար կուրող մեքենաներ :

5. Առաջարկել Ղուերի 3-րդ գիտատնցիայում կուլ . , պրոֆ . , ԼԿՑՆՄ կազմակերպություններին և վարչությանը՝

ա) 10 որվա ընթացքում ստեղծել բոլոր հարմարությունները (չենք , սեղաններ և այլն) դպրոցների պարապմունքներն սկսելու համար :

բ) Բարակներում և ճաշարաններում բանվորների հանդատի ժամերին կազմակերպել դրույցներ—բարձրաձայն ընթերցումներ , քաղաքական խաղեր , խիճ ակումբում—կինո ցուցադրումներ—ներկայացումներ , ինքնագործունեյության յերեկոներ և ընդհանրապես կազմակերպելով բանվորների խնայի հանդիսուր . վճուական մասնայական պայքար ծափալել ու հիմնովին արմատախիլ անել թղթախաղը , հարբեցողությունը և նման աշխանդակությունները բանվորներին միջից :

դ) Ռադիո կենտրոնի հետ միասին բարակներում և ճաշարաններում սարքավորել ռադիո բարձրախոսներ :

դ) Անմիջապես վերանայել պատի լրագրի խմբիով կազմ և նրանց մեջ ներդրվել ակտիվ հարվածային ու կայուն ընկերների . ապահովել պատի լրագրի կանոնավոր հրատարակումը և մարտունակությունը , վորպես մասսաների կոլեկտիվ կազմակերպչի և ագիտատորի :

յե) Բոլոր կոմունիստներին և կոմյերիտականներին բարակներում տեղափոխել այնպես , վոր յուրաքանչյուր բարակ ապահովված լինի կոմունիստների և կոմյերիտականների անհրաժեշտ կորիզով , վորոնց խիստ պատասխանատու դարձնել բարակներում տարվող քաղաքական մասնայական աշխատանքների համար և վորոնց կազմակերպել , անուղղ քաղաքար ծավալելու դասակարգային թշնամու , դաշնակ-կուլակային տարրերի և նրանց գործակալների դեմ՝ մաքրելով չինարարությունն այդպիսի տարրերից :

Միաժամանակ անխնա պայքար մղել բանվորներին մեջ նկատվող պոկոդական տրամադրությունների և աշխ . անդիպցիայինարության դեմ :

դ) Անմիջապես ձեռնարկել կուսակցական ուժերի վերադասավորումն այնպես , վոր արտադրական բոլոր ողակներում կազմակերպվեն կուլ . , խմբակներ և կուլ . մասնայական աշխատանքի ծանրության կենտրոնն իրականում փոխադրվի արտելը , բրիգադը , եքսկավատորը : Նույն ձևով վերակառուցելով ԼԿՑՆՄ , պրոֆ աշխատանքները , արտադրության բոլոր ստորին ողակներում կազմակերպել ստորին յեռանկյուններ , վորոնց ամբողջապես պատասխանատու դարձնել պլանների կատարման համար :

ե) 10 որվա ընթացքում ձեռնարկել կոնկրետ միջոցներ հավաքա-

դրված բանությունները սեղավորելու և նրանց համար կենցաղային տանելի պայմաններ ստեղծելու ուղղությամբ:

ը) Առանձնահատուկ ուշադրություն ծախվել է ընկ. ՍՏԱԼԻՆԻ վեց ցուցմունքների մասսայականացման, նրանց իրական կատարման և այդ կոմունիստներին և կոմյերիտականներին ընդգրկելով հարվածայնությամբ մեջ, աշխատադրողականությունը ավելի բարձր աստիճանի հասցնել, մաքսիմալ չափերով կրճատել շինարարության ինքնարժեքը, բարելավել աշխատանքի վորակը և լայն չափերով տնտեսել շինանյութերը և բոլոր մատերիալները: Միջոցներ ձեռք առնել բոլոր ոգակներին անցկացնելու իրական տնտեսաշվարկի:

թ) Ձեռք առնել վճռական միջոցառումներ շինարարությունը մաքսիմալ չափերով մեխանիզացիայի յենթարկելու և գոյություն ունեցող մեխանիզացիան, հատկապես եքսկավատորները, լրիվ ոգտագործելու համար:

6. Ղռերի բանկոտայի վարչություն՝ 5 որվա ընթացքում մշակել կոնկրետ ձեռնարկումներ՝ ճաշարանի սանիտարական դրություն, ճաշի և հացի վերակի լավացման ուղղությամբ և ներկայացնել Յերկոմին ի հաստատություն:

7. Ղռերի վարչություն՝ 10 որվա ընթացքում ձեռք առնել անհրաժեշտ միջոցառումներ, 3-րդ դիստանցիան ինժեներ-տեխնիկական պերտոնությունը ապահովելու համար:

8. Կուլտ. պրոպագանդին և կոմբլիջներին՝ տաս որվա ընթացքում կազմակերպել քաղ. դպրոց և բոլոր կոմունիստներին ընդգրկել քաղ-ուսուցման ցանցում:

9. Հանձնարարել կազմ-բաժնին՝ 10 որվա ընթացքում ուղարկել 3-րդ դիստանցիայում աշխատելու մեկ վորակյալ մասսավիկ:

10. Կազմ-բաժնին՝ 10 որվա մեկ կազմ-խմբակ ուղարկել 3-րդ դիստանցիայում աշխատելու և կոմբլիջին ողնելու կուս. մասսայական աշխատանքները վերահսկողություն համար:

**Հ4 (Բ) 4 ՅԵՐԲԱՆԿԱՍԻ ԲՅՈՒՐՈՅԻ ՄԱՅԻՍԻ 4-Ի ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ՝ ՂՌԵՐԻ
1 ՅԵՎ 2 ԴԻՍԱՆՑԻԱՅԻ ԿՈՒԼՏ. ՄԱՍՍԱՅԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ
ԴՐՈՒՅՅԱՆ ՄԱՍԻՆ**

Համարել միանգամայն անբավարար կուլտ. քաղաքական մասսայական աշխատանքները Ղռերի 1 և 2 դիստանցիաներում: Արձանագրել, վոր Ղռերի վարչությունը թերադնահատել և կուլտ. քաղաքական մասսայական աշխատանքները և ցույարերել և անթույլատրելի և դատապարտելի վերաբերմունք հանդեպ այն. Յերկոմի բյուրոն վորոշում

և առաջարկել Ղռերի յեռանկյունուն և կառուցողների կենտրոնացումը:

1. 5-որվա ընթացքում 1 և 2 դիստանցիաներում կազմակերպել մեկական կարմիր անկյուն— ակումբ, կահավորելով վերջիններս համապատասխան ինվենտարով և արտաքին ձևավորումով— (լողունդներ, պլակատներ, նկարներ և այլն):

Մշակել կարմիր անկյան, ակումբի աշխատանքների կոնկրետ ու պերատիվ ծրագիր— խնդիր դնելով ծախվել բովանդակալից, հետաքրքիր, լայն կուլտ-մասսայական աշխատանքներ, դիտելով այն վորպես պլանների կատարման կարևոր լծակներից մեկը:

2. Յերեք որվա ընթացքում յեղած մեկ մասսավիկին ավելացնել ևս յերեք մասսավիկ, կուլտուրնիկ, վորոնցից յերկուսին հատուկ առանձնացնել ավագին փոքրամասնությունների մեջ աշխատանքներ տանելու համար:

3. Մի դեկադում Լուս-բաժնի հետ միասին կազմակերպել լիկայաններ այն հաշվով, վոր առաջին հերթին ընդգրկվեն բոլոր անդրադետ և աղա կիսադրագետ բանվորները լիկայաններում:

4. Միտեմատիկաբար կազմակերպել դրույցներ, դասախոսություններ, դեկուցումներ արտադրության այրող հարցերի և ակտուալ տնտեսական քաղաքական խնդիրների շուրջը:

5. Հրատարակել պատի թերթեր՝ ընդունելով դիստանցիայի առանձին բրիգադների ամենորյա պատի թերթերի հրատարակման սխառեմը: «ՀԱՐԿԱՅԱՅԻՆ ԿԱՌՈՒՑՈՂ» թերթին՝ ոժանդակել և դեկավաթրել այդ գործը:

6. Ավելացնել ստացվող թերթերի անունները (նաղվանիա) և քանակը, ինչպես նաև հանդեսներինը, խնդիր դնելով թերթերի քանակը հասցնել 10 թանվորին մեկ հատ թերթ. կազմակերպել ստացվող թերթերի և հանդեսների լայն ոգտագործում— ընթերցումը, ինչպես նաև խմբակային բարձր ընթերցումը:

7. Կազմակերպել առնվազն 5-որյակում մեկ անգամ կինոյի ցույադրում. կատարելով ցուցադրվող կինո-նկարների հատուկ ընտրություն՝ թեմայի և իդեոլոգիական կայունության տեսակետից: Հանձնարարել Հայկինոյին՝ ոժանդակել և աջակցություն ցույց տալ այդ գործում Ղռերի վարչությանը:

8. ՀԱՄԽ-ի կուլտ. սեկտորին՝ կազմակերպել լանթատրոն, բանթատրոնի բրիգադի հաժախակի յելույթներ Ղռերի 1 և 2 դիստանցիաներում:

9. Տաս որվա ընթացքում կազմակերպել մանկ- հրապարակներ այն հաշվով, վոր լրիվ կերպով ընդգրկված լինեն բանվորների համապատասխան հասակի յերեխաները մանկապարտեղներում: Հանձնարարել

Յերկոմի կին-սեկտորին՝ հատուկ հսկողություն տակ առնել սույն կետի վորոշումը:

10. Առաջարկել Ռադիո-կենտրոնին՝ յերկու սրվա ընթացքում անցկացնել ոսդիո ցանց:

11. Առաջարկել «ՀԱՐՎԱԾԱՅԻՆ ԿԱՌՈՒՅՈՂԻ» խմբագրությանը՝ հրատարակել դերեկտիվ մարմինների Ղոբրին վերաբերող վարոշում-նների հատուկ բրոշյուրա-լիտուրկա և մասսայականացնել այն Հայկոմ-կուսի Կենտկոմի հայտնի վորոշման հիման վրա:

12. Հանձնարարել Յերկոմի կուլտ. ոլորտը բաժիններին՝ ուղարկել շինարարության վրա կադմ-պրոպ դրուպդաներ (3—5 հոդուց բաղկա-ցած) կադմակերպելու և ղեկավարելու համար դիտանցիայի կաուուց-ման կուլտուր դաստիարակչական մասսայական աշխատանքները:

13. Առաջարկել Յերկոմի կուլտպրոպին՝ Ղոբրի 1 և 2 դիտանցիա-յի բանվորության համար կադմակերպել մի շարք դեկուցումներ դասա-խոսություններ, ակտուալ տնտեսական քաղաքական խնդիրների վերա-բերյալ:

14. Ղոբրի յեռանկյունուն և Կաուուցոդների կենտվարչությանը՝ հա-տուկ ըննության առնել սույն վորոշումը և իրադրոծելու համար մշակել կոնկրետ որացուցային պլան:

**ԱՐԴԿՈՍԲՆԱԿՇԻՆ ԱՐԶՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՎԱՐՁՈՒԹՅԱՆ ԱՊՐԻԼԻ
21-Ի ՆԻՍՏԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ՝ ՂՈԵՐԻ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՅԻ
ՄԱՍԻՆ, ՀԿ (Բ) Կ ԿԵՆՏԿՈՄԻ ՅԵՎ ՀԱՄԻ-Ի ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ
ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅԱՄԲ**

Ղոբրի վորոշման աշխատանքներն արագացնելու նպատակով նա-խադասությունը վորոշում է՝

1. Մորելիդացիայի յենթարկել Կենտվարչության ապարատից պա-տասխանատու ընկերներ և կցել Ղոբրի աշխատանքներին մինչև աշխա-տանքների վերջը, պատասխանատու դարձնել ՄՈՎՍԵՍ ՂԱՐԻԲՅԱՆԻՆ:

2. Խնդրել ՀԱՄԻ-ին՝ ուրիշ միություններից պրոֆ-աշխատողներ ամբացնել Աղբալին, Դերակին, Ազհամզալույին և Այրողրոմին-տեղի կադմակերպություններին ոգնելու համար:

3. Առանձին դիտանցիաներում կցված ընկերների միջոցով հրա-վիրել լայն բանվորական, ինժ. տեխ. պերսոնալի ժողովներ. ըննության առնել Կենտկոմի, ՀԱՄԻ-ի և Կ.Վ. վորոշումները՝ Ղոբրի աշխատանք-ները հուլիսի 20-ին վերջացնելու մասին:

4. Կցված ընկերների միջոցով տեղերում կադմել աշխատանքի կոնկրետ ծրագրեր՝ իրենց ամենորյա կատարվող աշխատանքների մասին: Մինչև ամսույս 25-ը Ղոբրի բոլոր աշխատանքներում և առանձին դիտ-

տանցիաներում կադմակերպել պրոֆկադմակերպիչներ կցված ընկեր-ներին անմիջական ղեկավարությամբ, նույնը բրիգադներում: Մասսա-յականացնել բրիգադների արգֆինպլանները և հասցնել պլանները բրի-գադներին, ցեխերին, և անհատ բանվորներին:

5. Հաշվի առնել դեֆիցիտային շինանյութերի պահանջը. ՀԱՄԻ-ի և Ժողկոմխորհի միջոցով շտապեցնել դրանց ստացումը: Այս աշխա-տանքները հանձնարարել ընկ. ՄՈՎՍԵՍ ՂԱՐԻԲՅԱՆԻՆ- ժամկետը մինչև ապրիլի 20-ը:

6. Ղոբրի աշխատանքների վորջ ցանցում ուժեղ բեկում մտցնել սոցմրցման և հարվածայնության մեջ, լայն ծավալելով այդ ուղղու-թյամբ մասսայական աշխատանքները՝ ամբողջ բանվորներին սոցմրցման ու հարվածայնության մեջ ընդգրկելու համար և դրա հետ զուգընթաց, հաշվի առնել լավագույն հարվածայիններին պարգևատրելու նկա-տառումով:

7. Կցված ընկերների միջոցով հաշվի առնել առաջավոր արհեստ-ների բրիգադներին, այն իմաստով վորպեսզի կադմակերպվին նորոնոր առահաշվարկային բրիգադներ:

8. Հանձնարարել «ՀԱՐՎԱԾԱՅԻՆ ԿԱՌՈՒՅՈՂԻ» խմբագիր ընկ. Սիմոն Նալբանդյանին՝ յերկու համար նվիրել Ղոբրի աշխատանքների ընթացքին սույն վորոշման կատարման ուղղությամբ:

9. Հանձնարարել Կենտվարչության կուլտ. սեկտորին՝ մինչև մո-յիսի 5-ը հաշվի առնել Ղոբրում բոլոր անդրադետ-կիտադրադետ բան-վորներին, այն իմաստով, վորպեսզի բոլոր կիտադրադետներն ու ան-դրադետներն ընդգրկվեն լիկայաններում:

10. ՀԱՄԻ-ի միջոցով առաջարկել Հայկիսոյին, վորպեսզի Ղոբրի ամբողջ ցանցը սիտեմատիկ ադահոված լինի չըջիկ կինոներով:

11. Առաջարկել Ղոբրի բանկոմին՝ միջոցներ ձեռք առնել կանոնա-վորելու Ղոբրի կոոպերատիվ սպասարկումը արդյունաբերական ադ-րանքներով: Ծառերի վորակը վճռապես բարելավել, միաժամանակ առա-ջարկել բանկոմներին՝ ուժեղացնելու հասարակական կոնտրոլն այդ ուղղությամբ:

12. Խնդրել Կոոպատ և հասարակական Սննդի միություններին Կ. վարչությանը, Ղոբրի ցանցում ունենալ հատուկ ներկայացուցիչներ՝ կոոպ. և ճաշարանների սպասարկումը ղեկավարելու և հսկելու համար:

13. Ուժեղ բացատրական աշխատանք տանել նորեկ բանվորների մեջ ընկ. Ստալինի վեց պատմական ցուցումների ուղղությամբ և ձեռք առնել ամենակտրուկ միջոցներ նրանց կենսադորմման համար:

14. Առաջարկել կենտվարչության աշխատավարձի սեկտորին՝ լայն բացատրական աշխատանքներ ծավալել նոր հավաքական պայմանադրի ուղղությամբ, միաժամանակ նախապատրաստել և անցկացնել նոր տա-րիֆային ցանցը: Ժամկետ մինչև մայիսի 10-ը:

15. Գտնել անհրաժեշտ՝ կենտվարչության նախադասության մա-յիսի 13-ի նիստը հրավիրել Այրողրոմում և լսել աշխ. ցեկավարի և Մովսես Ղարիբյանի դեկուցումները:

ԱՐԴԿՈՄԲՆԱԿՇԻՆ ԱՐԶՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՎԱՐՁՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱ ՀՈՒԹՅԱՆ ՄԱՅԻՍԻ 6-Ի ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ ՂՈՒԵՐԻ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Կ. վարչության նախագահությունը, լսելով կենսավարչության կողմից Ղուերի կառուցման աշխատանքներին ոժանդակելու համար կրցված ընկ. Մ. Ղաբիբյանի գեկուցումն ու ընկ. Հ. Հովհաննիսյանի, կուլտ. սեկտորի վարիչ Վ. Աբովյանի, «Հարվածային կառուցող» թերթի խմբագիր ընկ. Ս. Նալբանդյանի և Ղուերի 3-րդ դիստանցիայի բանկոմի նախագահ Պաղոս Հալաչյանի հարսկից գեկուցումները Ղուերի վոռոգման շինարարության ընթացքի մասին՝ ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմի և Կենսավարչության նախագահության վորոշումների կերտման ուղղությամբ ու բանվորության մեջ տարվելիք կուլտ-մասսայական աշխատանքների մասին, արձանագրում է. ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմի, ՀԱՄԽ-ի, Կ. վարչության վորոշումներից ու կոնկրետ միջոցառումներից հետո շինարարության աշխատանքներում պլանների կատարման, բանմատակարարման ու կուլտ. մասսայական աշխատանքների պլանավորման գործում նկատվում է խոշոր բեկում, տեղային բանկոմ-խմբկոմների ձեռք առած միջոցների, նրանց աշխատանքների վերակառուցման շնորհիվ, բանվորներն ու ինժեներ-տեխնիկական պերսոնալի մեջ նկատվում է մեծ խանդավառություն ու ենտուշիազմ պլանների կատարման գործում: Սակայն, այս նվաճումների հետ միասին, նախագահությունը նշում է, վոր Ղուերի աշխատանքների մեջ դեռևս կան աչքի ընկնող բացեր, վեր-խափորապես կուլտ-մասսայական աշխատանքների, սպասարկման և պլանները ցելս, բրիգադ ու անհատ բանվորներին հասցնելու փոխա-րկում, վոր դեռ մեր մի շարք բանկոմներ (Աղհամզալուի բանկոմը) իրենց աշխատանքները հիմնովին չեն վերակառուցել և աշխատանքի ծանրությունը ցելս, բրիգադ, խմբակ չեն փոխադրել:

Դեռ չեն ստեղծվել համապատասխան քանակությամբ ախիթի ու կամավոր հրահանգիչներ, վորոնց միջոցով հնարավոր չենք ծավալել կուլտ. քաղ-մասսայական աշխատանքները, չեն վերակառուցվել կուլտ խորհրդի աշխատանքները, կանոնավոր հիմքերի վրա չեն դրված կարմիր անկյան աշխատանքները, հանրակացարանում աշխատանքների ընդմիջումների ժամանակ չեն կազմակերպվում դրույցներ, բարձրաձայն ընթերցանություններ, դասախոսություններ և այլն:

Յեղած կարմիր անկյունը (Աղհամզալու) տեղի տնտեսվար ընկ. Վախրամը, վորը միևնույն ժամանակ հանդիսանում է կոմբիլի ջար-տուղար, դարձրել է հանրակացարան, կուլտ. աշխատանքները համա-րելով յերկրորդական, այնինչ միանգամայն հնարավոր է այդ բան-վորներին տեղավորել ուրիշ տեղ:

Յենելով այս բոլորից, Կ. վարչությունը գտնում է անհրաժեշտ՝
1. Կ. վարչության կողմից կցված ընկերներին թողնել մինչև

աշխատանքի վերջը, Աղհամզալուին ամրացնել ընկ. Հայկ Քանխանյա-նի. տեղի աշխատանքներին ոժանդակելու համար:

2. Առաջարկել կուլտ. սեկտորի վարիչ ընկ. Վոսկի Աբովյանին՝ իրեն անձնակազմ պատասխանատվությամբ 5 որվա ընթացքում կարգի բերել Աղհամզալուի կարմիր անկյունը, կանոնավորել ուղիքն, գուրս գրել համապատասխան թերթեր, ամսագրեր և այլն:

3. «Հարվածային կառուցող» թերթի խմբագիր ընկ. Նալբանդյա-նի անձնակազմ պատասխանատվությամբ բանվորական բրիգադների մի-ջոցով ամենորյա հսկողություն ունենալ Ղուերի շինարարության աշ-խատանքների վրա և թերթում առկա հատուկ տեղ շինարարության աշ-խատանքների, ինչպես նվաճումների, այնպես էլ թերությունների մա-սին: Մինչև ամսույս 9-ը հատուկ բրոշյուրով հրատարակել Ղուերի աշխատանքների մասին յեղած ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմի, Յերքաղկոմի, ՀԱՄ-Խ-ի և Կ. վարչության վորոշումները, այդպիսին տարածել Ղուերի կառուցողների մեջ:

4. Կ. վարչությունը արձանագրում է, վոր մյուս միությունների կենսավարչության կողմից մորելիցացիայի յենթարկված ընկերները, ինչպիսին են Կոպառից՝ ընկ. Ալեքսանը, ԲԺ. սանից՝ ընկ. Խաչիկ Սա-նալյանը, Մս. ձուկից՝ ընկ. Ժենիա Խոնդկարյանը, մինչև որս կանո-նավոր չեն յեղել աշխատանքների վրա և յեղած ժամանակ անբավարար աշխատանք են կատարել, որինակ՝ Կոպառից ընկ. Ալեքսանը մի շա-րաթ նստել և Աղհամզալուում և գործնական վոչ մի աջակցություն ու ոժանդակություն ցույց չի տվել տեղի ընկերներին: Լուսաշխի միու-թյունը շատ ճոճաճ վորոշում է հանել և ամբողջ կուլտ. աշխատանք-ները վերցրել է իր վրա, բայց մինչև հիմա վոչ մի գործնական աշ-խատանք չի կատարել. այդ իսկ տեսակետից ել խնդրել ՀԱՄԽ-ին՝ վե-րահիշյալ մի շարք կենսավարչությունների նկատմամբ ձեռք առնել հա-մապատասխան միջոցներ:

5. Հանձնարարել ընկ. ՂԱՐԻԲՅԱՆԻՆ՝ մինչև 9-ը հրավերել մորե-լիցացիայի յենթարկված ընկերների, տեղի բանկոմի նախագահների և աշխուկների միացյալ խորհրդակցություն, նրանց մեջ կատարել աշ-խատանքի բաժանում, յուրաքանչյուրին հանձնարարելով աշխատանք-ների վորեն մի բնագավառ:

6. Հանձնարարել կցված ընկերներին՝ տեղի բանկոմ-խմբկոմների հետ միասին պրոֆաշխատանքները հիմնովին վերակառուցել բոլոր բրիգադներում, ցելսերում կազմակերպել յեռանկյուններ, պլանները հասցնել նրանց և պատասխանատու դարձնել նրանց իրենց պլանների կա-տարման համար, 5 որը մեկ անգամ բրիգադներին տեղյակ պահել իրենց պլանների կատարման ընթացքի մասին:

7. Բանկոմներին՝ հետևել, վորպեսզի բոլոր

ներք մինչև աշխատանքի անցնելը իրենց ձեռքում ունենալ (սլաքները), իրենց աշխատանքի պլանը պարզ ցույց տալ և արժեքը, նորման և այլն, միևնույն ժամանակ հետևել աշխատանքի հիշտ չափման ու աշխատավարձը ժամանակին բաշխելու գործին:

8. Նշել, վոր սոցմրցման և հարվածայնության ծավալման, նամա-նազանդ հաշվառման գործը, դեռևս իր բարձրության վրա չի դրված. առաջարկել կցված ընկերներին, բանկոմ-խմբկոմներին՝ ծավալել սոցմրցումն ու հարվածայնությունը, սոցմրցման հանել կոբեկոկվը կոբեկո-տիվի գեմ, ցեխը՝ ցեխի, արտելը արտելի գեմ, միևնույն ժամանակ, հետևել նրա արդյունքների հաշվառման և լավագույն հարվածայիններին պարգևատրելու գործին:

9. Բանկոմ-խմբկոմների մեջ դեռևս նկատվում և հոսունություն, վորը հետևանք և մասսայական բացատրական աշխատանքների բացակայու-թյան. առաջարկել բոլոր ընկերներին՝ տանել բացատրական աշխատանք բանկոմներին մեջ, մինչև աշխատանքների վերջը ինքնաամբացնելու հա-մար, հետևել, վոր խոշոր տարբերություններ դրվեն հարվածային ինքնամբացման յենթարկված բանկոմների և վոչ ինքնամբացման յեն-թարկված բանկոմների մեջ, արդյունաբերական սպորանքները բաշխե-լիս:

10. Բանկոմ-խմբկոմներին՝ ունենալ ամենուրեք հսկողություն բան-մատակարարման, հաշերի վորակական ու քանակական ցույցանիշների կանոնավորման վրա:

11. Աշխատավարձի սեկտորին՝ կարճ ժամանակամիջոցում անց կացնել նոր զնացուցակներ և նոր տարիք-տեղեկատուներ, ուժեղացնել իր հսկողությունը և կոնկրետ միջոցներ ձեռք առնել աշխատավարձի «ծախ» հավասարեցման փաստերը վերացնելու համար, վորը խոշոր չափով աչքի յե ընկնում:

12. Ազհամզալվի աշխղեկի կողմից կարմիր անկյունը հանրակա-ցարան դարձնելը գտնել միանգամայն անթույլատրելի և առաջարկել մինչև ումսույս 9-ը ազատել կարմիր անկյունը և նրա հարցը հանձնել Բանդյուդտեաչությանը:

13. № 45-րդ բանկոմի լավ աշխատանքների համար նրա նախա-գահ ընկ. Պոդոս Հալաչյանին սպորգևատրել 50 ուուրլիով և հանել կար-միր տախտակի:

